

Til

Det Kongelige Kunnskapsdepartement

Høring – forslag til endringer i opplæringslov og privatskolelov – Kompetanseregler m.m.

Norsk Skolelederforbund viser til departementets høringsbrev av 20.10.2010 hvor vi inviteres til å gi en høringsuttalelse.

Norsk Skolelederforbund har hatt høringsbrevet ute til høring i våre fylkeslag og til diskusjon på vårt sentralstyre. Vår høringsuttalelse baserer seg på innspill fra disse.

Pkt. 2 Kompetansekrav for undervisning

Norsk Skolelederforbund støtter departementets forslag om å innføre kompetansekrav for å undervise. Vi støtter forslaget om å innføre krav om 30 relevante studiepoeng for å undervise i norsk/samisk og matematikk på barnetrinnet (1. – 7. årstrinn) og for ungdomstrinnet (8. – 10. årstrinn) 60 relevante studiepoeng for å undervise i norsk/samisk, matematikk og engelsk og 30 relevante studiepoeng for å undervise øvrige fag. For videregående opplæring 60 relevante studiepoeng for å undervise i alle fag.

Vi mener det ikke er hensiktsmessig å innføre kompetansekrav koblet til undervisning til alle fag på alle trinn. Det vil gjøre det vanskelig å få kvalifiserte lærere til en rekke skoler, spesielt de små skolene vil da kunne få problemer.

Midlertidig tilsetting.

Vi støtter forslaget om at ikke kvalifiserte lærere vil få mulighet til midlertidig tilsetting ut skoleåret. Det vil sikre at skoler kan opprettholde undervisning selv om de ikke har maktet å tilsette fullt ut kvalifiserte lærere.

Vi mener det er viktig at skoleeier får oversikt over og godkjenner bruken av lærere som tilsettes midlertidig ut skoleåret på grunn av manglende kvalifikasjoner.

Skoler med ungdomstrinn som har færre enn 60 elever og færre enn 5 lærerårsverk.

Vi støtter departementets forslag om at skoler med ungdomstrinn som har under 60 elever og færre enn 5 lærerårsverk kan fravike kravet til kompetanse for undervisning. Vi ser at dette unntaket kan være helt nødvendig for at små skoler fortsatt skal kunne opprettholde undervisningen. Det er uheldig for elever på små skoler at de får en undervisning av ikke-

kvalifiserte lærere og dermed risikerer dårligere kvalitet på undervisningen. Vi mener derfor det er viktig at slike unntak meldes inn til og blir godkjent av skoleeier.

Unntak med mangel på lærere med undervisningskompetanse.

Vi støtter departementets forslag om at det må være mulig å fravike kravet om fagkompetanse ved at det åpnes for å bruke lærere i undervisningen uten tilstrekkelige kvalifikasjoner. Dette er selvsagt uheldig for elevenes læringsutbytte og bør kun benyttes dersom det ikke har lyktes skolen etter gjentatte forsøk på å skaffe kvalifiserte lærere. Dette bør også meldes til og bli godkjent av skoleeier. Lærer uten undervisningskompetanse bør kun tilsettes midlertidig ut skoleåret.

Tilsetning på vilkår.

Vi støtter departementets forslag om å tilsette lærere på vilkår. I tillegg til ordningen på yrkesfag i videregående opplæring bør også ordningen gjelde for lærere på studieforberedende utdanningsprogram. Ordningen om at lærere kan tilsettes på vilkår under forutsetning om at påbegynt utdanning fullføres, støttes. Bestemmelsen gjelder både fagkompetanse og pedagogisk kompetanse. Vi mener det vil kunne bidra til å beholde lærere i skolen.

Økonomiske og administrative kostnader.

Hensikten med endringen er å løfte standarden på undervisningen, både faglig og pedagogisk. Dette må følges opp med fleksible og relevante tilbud om etterutdanning/videreutdanning av dagens lærere som ikke har kvalifikasjoner etter de nye kravene. Dette vil i høyeste grad ha økonomiske og administrative konsekvenser.

Pkt. 3 Fylkeskommunalt norsk videregående tilbud i utlandet.

Norsk Skolelederforbund støtter departementets forslag om at det tas inn et nytt fjerde ledd i opplæringsloven § 1-2, der departementet etter søknad kan gi tillatelse til at opplæringsloven anvendes utenfor Norges grenser. Vi mener det er viktig at elever skal kunne få norsk vitnemål når opplæring i utlandet er fullført og bestått. Forutsetningen må være at et slikt opplæringstilbud gjennomføres ved at alle parter, elever og myndigheter i berørte land, deltar frivillig.

Pkt. 4 Rett til utvidet opplæringstid i private videregående skoler.

Norsk Skolelederforbund støtter departementets forslag om at retten til å få utvidet tid i videregående opplæring lovfestes også i privatskoleloven. Det innebærer at elever kan velge å ta ut retten i private skoler med rett til statstilskudd på tilsvarende vilkår som i offentlige skoler.

Pkt. 5 Politiattest.

Anmerkning på politiattesten.

Norsk Skolelederforbund støtter departementets forslag om å fastholde dagens ordning om at seksuelle overgrep mot barn fortsatt skal føre til ansettelsesforbud i grunnskole, skolefritidsordning og musikk- og kulturskole. For andre overtredelser vedkommende, eks. seksualforbrytelser, volds- og ransforbrytelser og narkotikaforbrytelser, støtter vi forslaget om

at angjeldende ansettelsesmyndighet selv må avgjøre hvilke konsekvenser et lovbrudd skal kunne få i forhold til ansettelse.

For videregående skole ønsker vi å opprettholde dagens ordning hvor det er opp til arbeidsgiver å vurdere konsekvensene av anmerkning på politiattesten. Vi støtter derved departementets forslag om verken å fjerne eller utvide eksisterende yrkesforbud.

Politiattest for de som har bodd i andre land.

Spørsmålet her er om innvandrere til Norge skal få en karantenetid før de skal få arbeide med barn i skole og SFO. Politiattest likestilles med utskrift fra strafferegisteret i Norge. Politiattesten utstedes for den periode vedkommende har vært registrert bosatt her i landet. For utlendinger med kort botid i Norge, vil derfor attesten være av begrenset verdi siden den kan dekke vandelen i et avgrenset tidsrom. Norsk Skolelederforbund støtter departementets syn i at man som hovedregel velger å basere seg på de opplysninger som fremkommer av den norske attesten. Alternativet med å innføre et minstekrav om botid vil i praksis være et yrkesforbud for alle innvandrere for en viss tid. Det vil kunne føre til at yrkesgrupper det er stort behov for i skolen, eks. lærere i språkfag og morsmålsundervisning, ikke vil få anledning til å arbeide i skolen før etter en viss tid. Det kan få uheldige virkninger i en tid da det allerede er mangel på lærere. Det vil påhvile ledere et særlig ansvar å følge opp tilsatte som faller inn under denne kategorien. Vi mener er at innflyttere med kort botid i Norge, under ett år, tilsettes midlertidig det første året.

Politiattest for skoleliknende aktivitetstilbud

Norsk Skolelederforbund støtter departementets forslag om å utvide kravet om politiattest til skoleliknende aktivitetstilbud.

Solveig Hvidsten Dahl
Forbundsleder

Øyvind Tveitstul
Administrativ leder